

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2019 metų veiklos tekstinė ATASKAITA

www.svencioniuvb.lt

E-paštas: viesoji.biblioteka@svencionys.lt
metodinis@svencioniuvb.lt

2020
Švenčionys

TURINYS

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
II. FONDO FORMAVIMAS	6
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	9
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	21
V. METODINĖ VEIKLA	25
VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	28
VII. PERSONALAS	28
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ	29
IX. FINANSAVIMAS	31
X. IŠVADOS	31

Tekste naudojamų sutrumpinimų reikšmės:

SVB - savivaldybės Viešoji biblioteka (rajono bibliotekų tinklas),

VB – Viešoji biblioteka,

MF – miestų filialai,

KF – kaimų filialai,

UDK – Universalioji dešimtainė klasifikacija,

NBDB – Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas,

LIBIS – (Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema).

LBD – (Lietuvos bibliotekininkų draugija)

**ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

PATVIRTINTA
Švenčionių rajono savivaldybės
Viešosios bibliotekos direktoriaus
2020m. kovo 10d. įsakymu Nr.B5-5

Švenčionių rajono savivaldybės Viešoji biblioteka ir filialai ataskaitiniais 2019 metais vykdė veiklas susijusias su Švenčionių krašto gyventojų skaitymo, kultūrinių renginių, mokymosi ir informacijos, skaitmeninio raštingumo poreikių tenkinimu.

Įvairiomis veiklos formomis paminėtos svarbios ataskaitinių metų datos, sukaktys - Lietuvos vietovardžių metai, J.Tumo –Vaižganto metai, Prezidento A.Smetonos metai, Lietuvos Nepriklausomybės kovų atminimo metai, Pasaulio lietuvių metai ir kt. Įgyvendinamos Skaitymo skatinimo programos 2019-2021 metų veiksmų plano priemonės.

Švenčionių rajono savivaldybės Viešoji biblioteka knygų ir dokumentų bazę komplektuoja atsižvelgdama į rajono gyventojų ir vartotojų poreikius, tradicijas, ekonominių ir kultūrinių poreikių. Šiuo metu bibliotekų tinkle saugoma apie 176 tūkst. spausdintų ir elektroninių knygų, periodikos leidinių, vertingų kraštotyros knygų apie Švenčionių krašto istoriją ir dabartį. Per ataskaitinį laikotarpį bibliotekose paskolino vartotojams daugiau kaip 171 tūkst. dokumentų, bibliotekos sulaukė 106 tūkst. lankytojų.

Ataskaitiniais 2019 metais rajono bibliotekos pagrindinį dėmesį skyrė teikiamų paslaugų kokybei, prieigai prie interneto, kitų informacijos šaltinių, elektroninių dokumentų ir interaktyvių paslaugų naudojimui, gyventojų skaitmeninio raštingumo ugdymui.

Įgyvendinami projektai – Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuotas „Pažinimo stovykl@-2019“ (vaikų užimtumo vasarą veikla), Europos sąjungos Atstovybės Lietuvoje dalinai finansuotas „Informacinė kampanija: ES drauge saugiau“- renginys „Atsakingi vartotojai:mados ir stiliaus lyderiai“. Buvo vykdomi 2 svarbūs šalies bibliotekų projektai „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas) ir „Prisijungusi Lietuva-efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ (bendruomenių skaitmeninio raštingumo didinimas).

Paminėti Lietuvos vietovardžių metai, Švenčionėlių miesto bibliotekoje organizuotas rajono moksleivių rašinių konkursas „Tarp Žeimenos vingių“, dalyviai Pabradės „Žeimenos“ ir Švenčionėlių Mindaugo gimnazijų gimnazistai, Švenčionėlių progimnazijos 5-7 klasių moksleiviai. Kraštietis rašytojas Š.Laužadis pristatė šio krašto vietovardžių kilmę ir istorijas Vaikų literatūros skyriaus Dienos stovyklos lankytojams išvykoje po krašto lankytinas vietas. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje pristatyta naujausia autoriaus knyga Š.Laužadis „Padavimai apie Lietuvos vietovardžius“.

Kasmet tęsiama tradicija - organizuojamas tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“ suburiant poezijos kūrėjus ir gerbėjus (programa pristatyta Švenčionėlių mieste, Reškutėnų kaime), šventė pristatoma miesto parko erdvėse Švenčionyse renginyje „Parko biblioteka“.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius

Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle veikia 20 bibliotekų-Švenčionių rajono savivaldybės Viešoji biblioteka, 2 miestų bibliotekos-filialai (Švenčionėlių ir Pabradės mieste), 17 filialų kaime. Sujungtų kaimo filialų su mokyklų bibliotekomis rajone nėra. 2019 metais rajono bibliotekų tinkle struktūros pokyčių nebuvo.

2. Tinklo pokyčiai

Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais pokyčių nebuvo.

3. Nestacionarinis aptarnavimas

Bibliotekų vartotojai neturintys galimybių pasiekti bibliotekas dėl senyvo amžiaus, neįgalumo, dėl didelių atstumų iki bibliotekų ir turintys poreikį skaityti knygas, spaudos leidinius naudojami nestacionarinis aptarnavimas, kai leidiniai savanorių knygnešių pagalba yra pristatomi į namus. Pagal savivaldybės Viešojoje bibliotekoje nustatytą tvarką vieną kartą per mėnesį bibliotekininkai išvyksta pas vartotojus į namus pristatant knygas, žurnalus, bibliotekininkams talkino savanoriai - knygnešiai, jų skaičius per metus - 47, aptarnauta vartotojų - 141 (2,1% nuo bendro bibliotekų vartotojų skaičiaus), išduota spaudinių – 4105(3% nuo bendros išduoties).

(Lentelė 1) Knygnešystė

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
SVB	47	70	141	216	4105	4670
VB	-	-	8	9	189	215
MF	5	7	12	12	235	245
KF	42	63	121	195	3681	4210

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Ataskaitiniais metais bibliotekos teikdamos paslaugas vartotojams siekė prisidėti

prie neįgaliųjų žmonių integracijos į visuomenę priemonių įgyvendinimo, buvo teikiamos įvairios paslaugos neįgaliesiems. Socialinės atskirties ir senyvo amžiaus žmonėms buvo siekiama sudaryti palankias sąlygas pasinaudoti prieiga prie informacijos, ugdyti skaitymo poreikius, susipažinti su elektroninėmis paslaugomis ir jomis naudotis.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos Pabradės miesto bibliotekos-filialo darbuotojai nuolat vykdo bendras veiklas su Švenčionių rajono Pabradės socialinės globos namu bendruomene. Biblioteka įgyvendino ideją: „Negalia – ne kliūtis išmokti naudotis išmaniaisiais skaitmeniniais įrenginiais“. Lietuvoje vykdant gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymus pagal projektą „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė” (finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis) Pabradės miesto bibliotekoje skaitmeninio raštingumo mokymuose pradedantiesiems dalyvavo Pabradės socialinės globos namų socialinės darbuotojos ir grupinio gyvenimo namų gyventojai. Mokymu metu susipažinta su informacinių technologijų galimybėmis ir įgyta praktinių žinių apie informacijos paiešką.

Bibliotekoje nuolat vyko renginiai Pabradės socialinės globos namų gyventojams: dailės darbų paroda „Vizuali spalvų kalba...“ (autorė pabradiske Gilija Vosylyte), popietė „Biblioteka pajvairina laisvalaikį“. Vaikai su negalia sukūrė gražius kūrybinius darbus ir eksponavo bibliotekoje: „Užgavėnių belaukiant“. Kūrybiniai užsiėmimai „Knygos skirtukas mylimiausiai knygai“, „Mano spalvos“, edukacinė popietė „Užgavėnės – žiemos pabaigos šventė“, popietės „Rudens dekoracijų gamyba“, „Knygos draugas skirtukas“ ir daugelis kitų renginių.

Šventos kaimo biblioteka (bibliotekininke A.Misiuniene) jau eilę metų sėkmingai vykdo veiklas su šiame kaime įsteigtais Švenčionių Socialinių paslaugų centru Šventos kaimo senų ir neįgalių žmonių globos namais. susibūriant paminėta Motinos diena, Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena ir kitos šventės.

Reškutėnų kaimo filiale aktyvūs bendruomenės atstovai tęsia tradicinę iniciatyvą – lankomi neįgalieji skaitytojai namuose, skaitomi literatūrinius tekstai, poezija. Adutiškio kaimo filialas organizuoja Adutiškio reabilitacijos ir slaugos senų ir neįgalių žmonių globos namų gyventojų bibliotekinį aptarnavimą, pasiūloma literatūros ir periodikos leidinių skaitymui pagal poreikį.

Savivaldybės Viešoji biblioteka turi galimybę neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms naudotis liftu-keltuvu pasiekti II aukšte esančias bibliotekos erdves, čia veikia speciali pritaikyta

kompiuterizuota darbo vieta regos sutrikimus turintiems neįgaliesiems, komplektuojama speciali literatūra.

5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės Viešojoje

Ataskaitiniais metais Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė - yra 3 pagrindiniai skyriai:

- *Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinis-informacinis skyrius,
- *Vaikų literatūros skyrius,
- * Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius.

II. FONDO FORMAVIMAS

1.Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra dokumentų (fiz. vnt. ir pavadinimai):

Iš viso yra : 176944 fiz. vnt. ir 50352 pavadinimai

Viešojoje bibliotekoje : 43471 fiz. vnt. ir 37907 pavadinimai

Miesto filialuose : 56637 fiz. vnt. ir 41319 pavadinimai

Kaimo filialuose: 76836 fiz.vnt. ir 37480 pavadinimai.

Grožinės literatūros bibliotekos fonde (fiz. vnt. ir proc.)

Iš viso 109780 fiz. vnt. ir 62 % proc.

Viešojoje bibliotekoje: 22449 fiz. vnt., 52 %.

Miesto filialuose: 35358 fiz .vnt., 62 %.

Kaimo filialuose: 51973 fiz. vnt., 68 %.

Šakinės literatūros bibliotekos fonde: (fiz. vnt. ir proc.)

Iš viso 44205 fiz. vnt. ir 25 % .

Viešojoje bibliotekoje: 13020 fiz. vnt., 30 %.

Miesto filialuose: 16862 fiz. vnt., 30%.

Kaimo filialuose: 14323 fiz. vnt., 19 %.

Periodinių leidinių bibliotekos fonde

Iš viso: 22959 fiz. vnt., 13 % fondo.

Viešojoje bibliotekoje: 8002 fiz. vnt., 18 % fondo.

Miesto filialuose: 4417 fiz. vnt., 8% fondo.

Kaimo filialuose: 10540 fiz. vnt., 13 % fondo.

(Lentelė 2) **Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai leidiniai**

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt	%	Fiz.vnt	%
SVB	176944	50352	109780	62 %	44205	25 %	22959	12 %
VB	43471	37907	22449	52 %	13020	30 %	8002	18 %
MF	56637	41319	35358	62%	16862	30 %	4417	8 %
KF	76836	37480	51947	68 %	14323	19 %	10540	14 %

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka dokumentų: 8,0 fiz. vnt., (iš jų: mieste-9,0 fiz. vnt., kaime-9 fiz. vnt.).

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų: 0,39 fiz. vnt., (iš jų: mieste-0,32 fiz. vnt., kaime-0,50 fiz. vnt.).

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų:0,0017 fiz. vnt., (mieste-0,024 fiz. vnt., kaime 0,006 fiz. vnt.)

Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų: 0,001 fiz. vnt.,(iš jų: mieste- 0,002 fiz. vnt., kaime-0,01 fiz. vnt.)

3. Dokumentų gavimas (fiz.vnt. ir pav.)

Per metus **įsigyta iš viso dokumentų:**

SVB - 9126 fiz. vnt., 1562pav.

VB – 2013 fiz. vnt., 792 pav.

MF – 2578 fiz. vnt., 797 pav.

KF – 4535 fiz. vnt., 733 pav.

Per metus **įsigyta grožinės literatūros:**

SVB - 4091 fiz. vnt., 1002 pav.

VB – 860 fiz. vnt., 486 pav.

MF – 1134 fiz. vnt., 522 pav.

KF – 2097 fiz. vnt., 485 pav.

Per metus **įsigyta šakinės literatūros:**

SVB - 5035 fiz. vnt., 498 pav.

VB – 1153 fiz. vnt., 275 pav.

MF – 1114 fiz. vnt., 188 pav.

KF – 2438 fiz. vnt., 181 pav.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo miesto filialas** – 1530 fiz. vnt. ir 529 pavadinimai.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo kaimo filialas** – 348 fiz. vnt. ir 56 pavadinimų.

(Lentelė 3) **Gauta dokumentų**

	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.
SVB	9126	1532	4091	1002	5035	498
VB	2013	792	860	486	1153	275
MF	2578	797	1134	522	1444	188
KF	4535	733	2097	485	2438	181

4. Per metus gauta periodinių leidinių (fiz. vnt. ir pav.)

SVB - 4060 fiz. vnt., 94 pav.

VB – 876 fiz. vnt., 65 pav.

MF – 1171 fiz. vnt., 46 pav.

KF – 2013 fiz. vnt., 19 pav.

Per metus vidutiniškai viename miesto filiale – 682 fiz.vnt., ir 37 pav.

Per metus vidutiniškai viename kaimo filiale – 101 fiz.vnt. ir 15 pav.

5. Naujai gautų dokumentų proc. fonde

SVB – 5,2 %,

VB – 4,6 %,

MF – 4,5 %,

KF – 6,0 %.

6. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Iš viso – 1,15 Eur

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos skirtų lėšų – 0,86 Eur

Savivaldybių skirtų lėšų – 0,29 Eur

Kiti šaltiniai – negauta

(Lentelė 4) Lėšos dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (Eur)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (Eur)
LR Kultūros ministerijos	20232,00	0,86
Savivaldybės	6792,58	0,29
Kiti šaltiniai	-	-
Iš viso	27024,58	1,15

Dokumentų nurašymas (fiz. vnt. ir pav.)

SVB – 17915 fiz. vnt., ir 1625 pav.

VB – 3561 fiz. vnt., ir 1185 pav.

MF – 7582 fiz. vnt., ir 280 pav.

KF – 6772 fiz. vnt., ir 350 pav.

Nurašymo priežastys (fiz. vnt.)

Susidėvėję, sugadinti - 11280 fiz. vnt.

Praradę aktualumą dokumentai - 5962 fiz. vnt.

Vartotojų prarasti dokumentai – 67fiz.vnt.

Perduota kitoms bibliotekoms – 606 fiz.vnt.

Kitos priežastys – nėra.

7. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis

SVB – 1,0; VB – 1,1; MF – 0,7; KF – 1,3.

Fondo panaudojimo koeficientas

Grožinės literatūros: SVB - 0,20 VB-0,14; MF-0,50; KF-0,20.

Šakinės literatūros: SVB - 0,50; VB-0,25; MF-0,11; KF -0,74.

Periodinių leidinių: SVB – 3,63; VB- 1,83; MF – 11,1; KF – 2,47.

8. Saugyklos fondas

Fondo dydis - 6923 fiz. vnt.)

Gauta per metus (fiz. vnt.) - nėra

Nurasyta – 407 (fiz.vnt.)

Išduota per metus (fiz. vnt.) – 179 (fiz.vnt.)

Fondo apyvarta – 0,03.

9. SVB mainų fondas (fiz.vnt.)

Mainų fondo savivaldybės Viešoji biblioteka neturi

10. SVB atsarginis fondas (fiz.vnt.)

Atsarginio fondo savivaldybės Viešoji biblioteka neturi.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1.Vartotojų telkimas

Lietuvos Statistikos departamento 2019m. sausio 30d. duomenimis Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų skaičius – 22932, 62 % - rajono gyventojų yra miestuose gyvenantys žmonės, 38 % - kaimo gyventojai.

Gyventojų sutelkimo procentas (pagal seniūnijų pateiktus gyventojų statistikos duomenis):

SVB - 27,0% (2018m. - 28,3 %); VB - 23,0 % (2018m. - 23,0 %); MF - 26,0 % (2018m. - 25,0 %); KF - 32% (2018m. - 39,0 %).

Didžiausias gyventojų sutelkimo procentas kaimo filialuose – Bačkininkų (59 %), Stanislavavo (62 %), Prienuų (68 %), Reškutėnų (52 %), Milkuškos (48%), Svirkos (42%), Adutiškio (42 %).

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai rajone – savivaldybėje – 1146 gyventojai, mieste – 4710 gyventojų, kaime - 517 gyventojų.

2.Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius:

SVB – 6288; VB – 1331; MF – 2694; KF - 2263.

Vartotojų grupės bibliotekose: vaikai iki 14m. amžiaus - 24,0 %, bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai – 14,0 %, dirbantieji - 28,0 %, pensininkai, studentai, neįgalieji 23%, bedarbiai ir laikinai nedirbantieji (11%), kiti (nėra).

3. Apsilankymų skaičius:

SVB – 106539, VB – 36112; MF – 37711; KF – 32716.

2019m. savivaldybės Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai lankytojams siūlė įdomius renginius, skatino dalyvauti bendrose iniciatyvose: “Skaitymo iššūkis“, „Vasara su knyga“, kvietė burtis bendruomenės ir jų narius įtraukė į bendras kūrybines, edukacines veiklas.

Interneto prieigos taškuose vyko įdomios transliacijos, suburti krašto literatai eiliuotajai į skaitytojų klubą “Versmė”.

4. Lankomumas:

SVB – 17,0 (2018m. - 17,6); VB – 27,1 (2018m. – 26,8); MF - 14,0 (2018m. - 15,1); KF - 14,0 (2018m. - 15,0) apsilanko vidutiniškai kartų per metus.

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės Viešoji biblioteką teikia paslaugas visiems rajono biblioteka vartotojams, čia lankomumo rodiklis yra aukščiausias– daugiau kaip 27 kartai per metus. Miestų ir kaimo filialuose vartotojai vidutiniškai - lankėsi 14 kartų per metus.

Kaimo vietovėse daugiausia lankytojų buvo Svirkų (22 kartai per metus), Stanislavavo, Pašaminės (17 - kartų).

5. Išduotis

Išduota dokumentų į namus (fiz. vnt.):

SVB – 132191 fiz. vnt.; VB – 30029 fiz. vnt.; MF – 52844 fiz. vnt.; KF – 49318 fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje (fiz. vnt.):

SVB – 39031 fiz. vnt.; VB – 7442fiz. vnt.; MF – 20725 fiz. vnt.; KF – 10864 fiz. vnt.

Išduota grožinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 65343 fiz. vnt. (38 %); VB – 19466 fiz. vnt. (52%); MF – 22395 fiz.vnt. (30%); KF - 23482 fiz. vnt. (39 %)

Išduota šakinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 22368 fiz. vnt. (14%); VB - 3334 fiz.vnt. (9%); MF – 2017 (3 %).
KF – 10612 (18 %).

Išduota periodinių leidinių (fiz. vnt. ir proc.) :

SVB- 83511(48%); VB – 14671 (39 %); MF - 49157 (67%); KF – 26088 (43 %).

(Lentelė 5) **Dokumentų išduotis**

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	fiz.vnt. 2019	fiz.vnt. 2018	fiz.vnt. 2019	%	fiz.vnt. 2019	%
SVB	171222	184090	132191	77,3 %	39031	22,7 %
VB	37471	42584	30029	80,2 %	7442	19,8 %
MF	73569	79922	52844	71,8 %	20725	28,2 %
KF	60182	61584	49318	81,9 %	10864	18,1 %

(Lentelė 6) **Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis (be periodinių leidinių)**

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%
SVB	65343	38 %	22368	14 %
VB	19466	52 %	3334	9 %
MF	22395	30 %	2017	3 %
KF	23482	39 %	10612	18 %

(Lentelė 7) **Periodinių leidinių išduotis**

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	%
SVB	83511	48 %
VB	14671	39 %
MF	49157	67 %
KF	26088	43 %

6. Skaitomumo rodiklis:

SVB – 27 dokumentai per metus, VB – 28, MF – 27, KF – 26 dokumentai per metus.

Didžiausi skaitomumo rodikliai kaimo filialuose – Stanislavavo (54),

Strūnaičio (27), Bačkininkų (33), Svirkų (28), Adučiškis (22).

7.Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais vartotojams skirtų darbo vietų skaityklose ir prie kompiuterių bendras skaičius buvo – 266 vietos.

Kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams bibliotekų tinkle yra – 73 (2018m. - 73). Interneto prieiga veikia visose miestu ir kaimo bibliotekose.

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje yra 2 skaityklos - Periodinių leidinių skaitykla ir Informacijos skaitykla su pritaikyta vieša erdvė interneto prieigai, Vaiku literatūros skyriuje taip pat pritaikyta erdvė vaikams naudotis interneto prieiga. Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekos - filialai vartotojams turi įrengtas skaityklas ir pritaikytas erdves viešai interneto prieigai. Kompiuterizuotos darbo vietos bibliotekose buvo panaudotos gyventojų mokymų organizavimui, interneto transliacijų peržiūrai, individualioms konsultacijoms kompiuterinio raštingumo klausimais suteikti vartotojams.

Pagal visose šalies bibliotekose įgyvendinamą projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ viešos interneto prieigos taškuose įranga

atnaujinta Vaikų literatūros skyriuje, Švenčionėlių ir Pabradės miestų bibliotekose, savivaldybės Viešojoje bibliotekoje.

Darbuotojams visos darbo vietos yra kompiuterizuotos, bendras skaičius – 45 kompiuteriai (2018m.-43). Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle bendras kompiuterių skaičius- 118 (stacionarūs ir nešiojami kompiuteriai), darbo vietose naudojami spausdintuvai.

(Lentelė 8) Vartotojams skirtos darbo vietos

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų sk. darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	266	73	73	73	45
VB	66	21	21	21	21
MF	73	19	19	19	8
KF	127	33	33	33	16

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

(Lentelė 9) Vartotojų apmokymai

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Kompiuterinio raštingumo apmokymai	Dalyvių skaičius
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.	
SVB	118	118	484	242	5448	681
VB	37	37	194	97	1088	136
MF	57	57	142	71	2728	341
KF	24	24	148	74	1632	204

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

Pagrindiniai vartotojų mokymai buvo vykdomi pagal projekto „Prisijungusi Lietuva- efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ numatytas veiklas. Mokymai vyko pagal 2 programas „Pradedantiesiems“ (18 val. trukmė) ir „Pažengusiems“ (6 val. trukmė). Mokymų lektoriai - savivaldybės Viešosios bibliotekos, Švenčionėlių ir Pabradės m. bibliotekų specialistai. Per metus šie mokymai vyko savivaldybės Viešojoje bibliotekoje, Švenčionėlių ir Pabradės m. bibliotekose, Adučiškio, Svirkių, Bačkininkų, Milkuškų, Šventos, Strūnaičio, Reškutėnų, Pašaminės, Prienų kaimo filialuose, bendras mokymų dalyvių skaičius – 681.

Vartotojų konsultavimas ir individualios konsultacijos suteiktos vartotojams visose bibliotekose. Vartotojai nuolat turi galimybę individualiai kreiptis į bibliotekininką ir gauti praktinę pagalbą, dažniausiai buvo konsultuojama dėl bankininkystės, sveikatos paslaugų internetu, žemės

ūkio naudmenų deklaravimo, informacijos apie paiešką tinklapiuose, paieška LIBIS elektroniniame kataloge, el.paštas, Word, Excel praktiniai įgūdžiai ir kt. Vykstant informaciniams renginiams (atvirų durų dienos, informacijos valandos), lankantis moksleivių grupėms yra pristatomos bibliotekų skaitmeninių paslaugų galimybės.

Bendras konsultuotų vartotojų skaičius per metus – 242.

8. Prieiga ir sąlygos

Įprastinės **savaitės darbo valandų** skaičius, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: savivaldybės Viešoji biblioteka - 47 val. per savaitę, MF - 40 val., KF- 40 val. per savaitę.

Darbo dienų skaičius metuose, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: savivaldybės Viešoji biblioteka 293 dienos per metus, MF - 243 dienos, KF - vidutiniškai 243 dienų.

9. TBA (tarpbibliotekinis abonementas)

Išsiųsta užsakymų kitoms bibliotekoms ataskaitiniais metais - 29 (2018 m. - 87).

Gauta dokumentų iš kitų bibliotekų – 29 (2018 m. – 87), iš jų originalų – 29 egz.

Iš kitų bibliotekų užsakymų negauta, išsiųsta dokumentų – nebuvo.

Visi užsakyti leidiniai gauta iš Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos ir Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos.

Vartotojų, pasinaudojusių TBA paslauga skaičius:

SVB – 11; iš jų-VB – 11; MF – 0; KF -0.

TBA paslaugos vartotojai yra aukšųjų mokyklų –universitetų, kolegijų dieninių, neakivaizdinių (iššėstinių) studijų studentai. TBA užsakymai vykdomi savivaldybės Viešojoje bibliotekoje, kaimo filialai jei yra poreikis, turi galimybę užsakyti leidinius per savivaldybės Viešąją biblioteką.

10. Renginiai

(Lentelė 10) **Renginiai**

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1037	82	430	525	9416
VB	181	14	81	86	2882
MF	306	48	106	152	1847
KF	550	62	201	287	4687

2019m. bibliotekose apsilankė 9416 renginių lankytojų, tai yra 9% nuo bendro bibliotekų lankytojų skaičiaus. Per ataskaitinį laikotarpį bibliotekose organizuota 1037 renginiai, iš jų 525 vaizdiniai (rankdarbių, dailės, meno dirbinių, spaudinių, asmeninių kolekcijų parodos, t. y. 50% nuo bendro renginių skaičiaus).

Ataskaitiniais metais organizuota informacijos sklaidos ir kultūriniai renginiai, edukaciniai užsiėmimai, susitikimai su politikais ir visuomenei žinomais žmonėmis, menininkų darbų parodos, knygų mugės ir kt. Nuolat vyko renginių viešinimas savivaldybės Viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt ir facebook paskyroje, čia atnaujinamas „Renginių kalendorius“. Rajono laikraštis „Žeimenos krantai“ publikuoja bibliotekų renginių reklaminius skelbimus ir bibliotekininkų straipsnius apie vykusių renginius, laikraštis „Švenčionių krantas“ - korespondentų straipsnius.

Rajono laikraštyje „Žeimenos krantai“ buvo spausdinta bibliotekų specialistų straipsniai (lietuvių ir rusų kalba) - 136 straipsniai apie bibliotekų kultūrinius ir edukacinius renginius.

2019m. jau trečią kartą rajone vyko **Tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“** - suburianti poezijos kūrėjus ir gerbėjus tradicinė šventė pristatoma Švenčionių miesto parko erdvėse renginyje „Parko biblioteka“. Grupė poetų A.Veiksnys-poetas, žurnalistas, J.Kalinauskas-poetas, A.Balbierius-eseistas, E.Juodvalkė-JAV lietuvių poetė, žurnalistė, P.Girdenis-dainuojamosios poezijos atlikėjas susitiko su Švenčionių miesto, Reškutėnų kaimo filialo skaitytojais. Poezijos šventės skaitymai baigėsi Švenčionių miesto parke, čia veikė kūrybiniai užsiėmimai vaikams, leidyklos „Gelmės“ ir „Baltos lankos“ surengė knygų mugę.

Skatinant visuomenę skaityti kad skaitymas taptų laisvalaikio pomėgiu kasmet bibliotekose vyksta skaitymo skatinimo akcija „**Vasara su knyga**“. Ataskaitiniais metais rajono bibliotekos įsijungė į Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos iniciatyvą – „Skaitymo iššūkis“, rajono bibliotekos įtraukė į akcijos skaitymus 438 vartotojus ir Vilniaus regiono bibliotekų tarpe pagal šios akcijos pasiekimus laimėjo II-ąją vietą, įteiktas padėkos raštas ir paskatinimo prizas. Siekiant skatinti skaitymą šeimose bibliotekose kasmet vyksta akcija „**Tėčiai skaito vaikams**“ (pagal Skaitymo skatinimo programos 2019-2021 metų veiksmų plano priemonių įgyvendinimą), bibliotekos pritraukia šeimas į skaitymo ir kitus renginius.

Renkant populiariausias knygas vyksta „**Metų knygos**“ rinkimų akcija, skatinanti skaityti ir domėtis lietuvių autorių kūryba vaikams, paaugliams, suaugusiems. Bibliotekos teikė paraiškas Lietuvos nacionalinei bibliotekai ir turėjo galimybę gauti šių knygų rinkinius, todėl Prienų, Adučiškio, Stanislavavo, Strūnaičio, Reškutėnų kaimo filialai, Pabradės miesto ir savivaldybės Viešoji bibliotekos papildė fondus šiais leidiniais ir surengė knygų pristatymus.

„Šiaurės šalių literatūros savaitė“, jos metu kasmet bibliotekose įvairiomis formomis (garsiniai skaitymai, kūrybinės veiklos, pokalbiai) pristatoma užsienio šalių Norvegijos, Danijos, Švedijos, Suomijos šalių rašytojų kūryba, populiariausi herojai, akcentuojant paskelbtą šių metų temą „Šventės Šiaurės šalyse“.

Projektas „Prisijungusi Lietuva - efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ 2019m. bibliotekoms pristatė su informacinėmis technologijomis susietas veiklas - vasario mėnesį bibliotekose vyko saugesnio interneto savaitė, tema „Kurkime geresnį internetą kartu“, pateikta vaizdinė medžiaga, filmukai, testai lankytojams. Spalio mėnesį vyko „Senjorų dienos internete“, bibliotekose senjorai turėjo galimybę žiūrėti interneto transliacijas sveikatos, laisvalaikio, el.paslaugų, virtualaus bendravimo ir kt. termomis, dalintis nuomonėmis ir pan. Projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymai vyko pagal 2 programas „Pradedantiesiems“ (18 val. trukmė) ir „Pažengusiems“ (6 val. trukmė), rajono miesto ir kaimo bibliotekose 2019m. apmokyta skaitmeninio raštingumo įgūdžių 681 gyventojas..

Lietuvių kalbos dienos (vasario 16d. – kovo 11d.) paminėtos tautosakos literatūros, J.T.-Vaižganto ir kitų lietuvių rašytojų kūrybos skaitymais (popietės „Lietuvių kalba-raktas į pasaulio duris“ - Vaikų lit. skyrius., „Ką reiškia gimtoji kalba?“ - Adučiškio k. filialas, viktorinos „Ar graži ar turtinga mūsų kalba?“ - Milkuškų k. filialas, „Iš tų žodžių pasakaitės, visas margas knygų kraitis“- Vidutinės k. filialas ir kt.

Kasmet bibliotekose vyksta akcijos į kurias įtraukiamos bendruomenės, **pilietinė akcija „Nacionalinis diktantas - „Ateik. Rašyk. Išsaugok“, „Konstitucijos egzaminas“, „Atmintis gyva, nes liudija“,** socialinė akcija parama šiltomis kepurytėmis ir skarelėmis sergantiems onkologinėmis ligomis „Spalvotas pavasaris“, **Visuotinė tylos minutė** - birželio 14d., tautos iniciatyva „**Tautiška giesmė aplink pasaulį**“, bendruomeniškumo akcija „**Pyragų diena**“, knygų dovanojimo bibliotekoms akcija „**Knygų kalėdos**“.

Literatų klubas „Versmė“ susibūręs savivaldybės Viešojoje bibliotekoje surengė renginius švenčioniškiams, tęsiami skaitymų netradicinėse erdvėse „Vasaros fontano lyrika“ renginiai: tremtinių kūrybos skaitymai Birželio 14d., skaitymai „Ruduo nuraškė vasarą“, „Sušilkime kūrybos ugnyje“, klubo nariai aktyviai prisidėjo prie savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vykusios bendruomeniškumo akcijos „Pyragų diena“.

Vietovardžių metai bibliotekose buvo paminėti surengiant kraštotyros spaudinių parodas, pristatant kraštotyros informaciją, organizuojant renginius. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje pristatyta naujausia kraštiečio Š.Laužadžio knyga „Padavimai apie Lietuvos vietovardžius“. Įgyvendinant 2019m. Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuojamą projektą „Pažinimo stovykl@2019“ Vaikų literatūros skyriuje rašytojas Š.Laužadis pažintinėse veiklose-

krašto pažinimo iniciatyvose vyko su Dienos stovyklos vaikais po rajoną į vietoves aprašytas jo knygoje „Padavimai apie Švenčionių kraštą“, „Nalšios žemės paslaptys“. Pabradės miesto bibliotekoje kūrybinio užsiėmimo dalyviai sukūrė darbą – „Pabradės vietovardžių žemėlapis“. Adutiškio filialas (bibliotekininkė A.Vežan) kartu su kaimo bendruomene surengė šventę „Ant Stajetiškio piliakalnio“. Milkuškų filialo lankytojai dalyvavo popietėje - išvykoje „Skaitymai prie Lino verdenės“. Švenčionėlių miesto bibliotekoje Vietovardžių metams organizuotas rajono moksleivių rašinių konkursas „Tarp Žeimenos vingių“ skatino domėtis vaikus gimtojo miesto ir kaimo vietovardžių kilme, pasinaudota knygomis apie krašto vietoves, lankytinas vietas. Dalyvavo Pabradės „Žeimenos“ ir Švenčionėlių Mindaugo gimnazijų gimnazistai, Švenčionėlių progimnazijos 5-7 klasių moksleiviai, geriausius pasiekimus parodė originaliausių sakmių autorės: Viltė Zenkevičiūtė, Nikoleta Kazimeranec, Miglė Vaicekavičiūtė (mokytojos A.Činčikienė ir R.Bankauskienė), konkurse dalyvavo 31 moksleivis.

Lietuvių literatūros klasiko **Juozo Tumo - Vaižganto metams** pažymėti bibliotekos panaudojo spaudinių fondų išteklius – rašytojo klasikinius kūrinius, jie vartotojams pateikta spaudinių parodose, vyko kūrinio „Dėdės ir dėdienės“ ir kitų kūrinių garsiniai skaitymai ir aptarimai (Vaikų literatūros sk., Pabradės ir Švenčionėlių miesto, kaimo filialuose).

Užimtumo veiklos ataskaitiniais metais bibliotekų veiklose pasireiškė kaip naujovė patobulinusi darbą, aktyviai suburiant bendruomenes į biblioteką kaip vietą kūrybinei saviraiškai, idėjų sklaidai. Labai aktyviai dirbo Pabradės miesto biblioteka (vedėja G.Dargytė), čia per metus įgyvendinta idėja „Biblioteka – kūrybiškos bendruomenės centras“. Kūrybingi pabradiškiai edukacinių užsiėmimų metu kūrė įvairius rankdarbius: „Nėriniai Velykų dekoracijai“, „Spalvotas pavasaris“ - megztos dovanos mažiesiems onkologinėmis ligomis sergantiems ligoniuokams, edukacija „Naminukas – linksmasis namų globėjas“ - miniatiūrinių žaislų – nykštukų kūrimas, edukacijos: muilo gaminimas, žvakių liejimas, vilnos vėlimas, dekupažo ir simigrafijos (siuvinėti atvirukai) technika, papuošalai iš odos, karoliukų ir pan. Pabradės miesto bibliotekoje suorganizuota rajoninė rankdarbių paroda - mugė „Margos Velykos“, čia eksponuoti pabradiškių rankdarbių mėgėjų sukuti vilnos, medžio rankdarbiai, papuošalai. Šie kūrybiniai sugebėjimai ir idėjos pristatyti Švenčionių rajono Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras vaikų vasaros stovykloje, vyko edukacines kūrybinės saviraiškos dirbtuvės „Linksmi palydime vasarą“, „Naminukas – linksmasis namų globėjas“, „Siuvame lėlytę“, „Lėlių gamyba iš siūlų“. Rudens metu bibliotekos vedėja Gražina Dargytė edukacines kūrybines dirbtuves „Gaminame sagę iš užtrauktukų ir vilnos“ pristatė Milkuškų kaimo bibliotekoje - filiale. Vaikų lit. skyriaus bibliotekininkai sukūrė užimtumo veiklas miestų (vasarą ir žiemą) švenčių mažiesiems dalyviams „Boružiukų bibliotekėlė“, „Nykštukų dirbtuvėlės“. Vasaros metu bibliotekoje veikė Dienos stovykla pagal vykdomo projekto „Pažinimo

stovykl@2019“ numatytas veiklas, pažintinių užsiėmimų ir išvykų metu vaikams pristatyta Sirvetos ir Labanoro regioninių parkų ir Reškutėnų tradicinių amatų centro edukacijos, aplankytos Švenčionių krašto lankytinos vietos, buvo susipažinta su „Šešėlių teatro“ kūrimu, vilnos vėlimo technika ir pan. Atnaujintoje žaislotekoje vaikai nuolat galėjo peržiūrėti animacinius filmukus, patogiai naudotis sėdmaišiais ir žaisti įvairius žaidimus (stalo, lavinamuosius ir pan.). Pabradės miesto bibliotekoje įrengta vaikų erdvė su patogiais baldais ir žaisloteka.

Vaikų literatūros skyrius ir Pabradės miesto biblioteka 2019m. vykdė vaikų užimtumo vasarą projektą, **iniciatyvą „Atverk duris vasarai“** (organizatorius: Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras), Lietuvoje dalyvavo 317 įstaigų. Interaktyvaus iniciatyvų žemėlapiu vietose buvo matomos vaikų užimtumo veiklos – Vaikų literatūros skyriuje veikė Dienos stovykla pagal Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuojamą projektą „Pažinimo stovykl@2019“. Čia per edukacines pamokas pristatytos krašto pažinimo iniciatyvos, Švenčionių krašto kultūros ir gamtos paveldas, kasdieniai užsiėmimai: žaisloteka, kompiuterių prieiga, informacinių technologijų klasė „Failiukas“, programavimo ir inžinerinių sugebėjimų naudojant 3D spausdintuvą įgūdžiai. Pabradės miesto bibliotekoje –filiale vaikai buvo užimti kūrybinėse dirbtuvėse, nuolat vyko garsiniai skaitymai, literatūrinės popietės, knygų aptarimai ir kitos veiklos. Aktyviausi iniciatyvos „Atverk duris vasarai“ dalyviai yra skatinami, švenčioniškiai yra vieni iš jų ir už aktyvų dalyvavimą veiklose buvo apdovanoti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro padėkomis bei kelione į Lenkiją (spalio 3-6 d. aktyviausių 42 dalyvių grupė iš visos Lietuvos lankėsi Varšuvos mieste (Švenčionių rajono Viešąją biblioteką atstovavo darbuotojos L.Tiukša ir G.Dargytė).

Ištisus metus kūrybiniai užsiėmimai patraukė lankytojus savo įvairove, atlikimo technikomis – Reškutėnų filialas bibliotekininkė D.Lapėnaitė- šiaudiniai sodai ir etno personažai, pristatė ir kitose rajono bibliotekose, Milkuškų filialas bibliotekininkė Č.Aleksejevec floristikos ir gamtinių medžiagų darbai, Pašaminės filiale- tapybos įgūdžiai su profesionalia dailininke, Vaikų literatūros skyrius- vilnos vėlimo, šiaudelių technika, etno dekoracijų kūrimas ir kt.

Pagal projekto „**Prisijungusi Lietuva**“ vykdymo priemonės informacinių technologijų užsiėmimams gauta įranga – inžineriniai paketai (programavimo, robotikos, kūrybinis), ši įranga bus naudojama jaunimo ir vaikų užimtumo veikloms bibliotekos.

Teikiant ne tik tradicines bibliotekos paslaugas lankytojams, suburiant gyventojus bendroms kūrybinėms veikloms bibliotekos yra matomos kaip bendruomenės užimtumo ir bendravimo vietos.

Visuomenės švietimo veikla suteikė bibliotekose galimybes visuomenei suteikti žinių ir informacijos praplečiant akiratį. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vyko CIVITO klubo diskusija

„Kaip manipuliacijos viešoje erdvėje korumpuoja tiesą priešrinkiminėse kompanijose“?, lektorius-dr. N.Maliukevičius. Paskaitą tema „Reformacija Lietuvoje“ skaitė ir su klausytojais diskutavo lektorius- profesorius, dr. istorikas D.Karvelis. Vilniaus apskr. VPK Švenčionių raj. policijos komisariato atstovai miesto senjorams suteikė naudingų žinių kasdienio gyvenimo atvejams, tema „Dar kartą apie sukčiavimo vingrybes“. Švenčionių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistais susitiko su gyventojais pasidalinti sveikatos klausimais. Reškutėnų filiale biologas dr. B.Šablevičius pristatė paskaitą gamtos tema „Kretuono floros ir faunos paslaptys“.

Knygų pristatymai bibliotekose vyko dalyvaujant autoriams ir leidėjams - V.Voverio „Šventasis karas“, A.Žilėno „Parubežys ir parubežiniai“, R.Vyšnia „Vandenynas ir Žaliamėlė“, Š.Laužadžio „Padavimai apie Lietuvos vietovardžius“ (savivaldybės Viešoji biblioteka), V.Račicko knygų pristatymai (Vaikų literatūros skyrius, Pabradės miesto biblioteka), „100 Švenčionijos gamtos perlų“ ir B.Šablevičiaus „Lyg žemuogės ant smilgos šiaudo“ (Pašaminės fil.), T.Dirgėlos knygų pristatymai (Pabradės miesto biblioteka), O.Miciūtės kūrybos pristatymai su asociacija „Slinktys“ (dalyvavo aktorė D.Jankauskaitė, birbynininkas K.Mikiška, literatas J.Žitkauskas – Milkuškų fil.). Švenčionių mieste siekiant gyventojams pagerinti knygų įsigijimo galimybes savivaldybės Viešoji biblioteka renginių metu pristatė leidyklų „Gelmės“ ir „Baltos lankos“ leidybą- knygų muges.

Fotografijos, tautodailės, rankdarbių ir kitų kūrybinių darbų parodos bibliotekose pritraukė ne tik vietinius lankytojus, bet ir atvykusius iš kitų šalies vietovių turistus, užsieniečius. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje veikė kraštietės A.Laužadytės-Tutlienės dailės darbų ekspozicija „Gal pamatysi tai, ką pasakyt norėjai.“, Rimo Lauciaus medžio dirbiniai ir foto darbai, pedagogės ignalinietės Nijolės Trinkūnienės peizažai gamtos ir gėlių tema „Ignalinietiška paletė“, Pašaminės kaimo bendruomenės dailės būrelio darbų, tautodailininkės iš Anykščių Emos Trapikienės tautodailės darbai, vaikų sukurti vilnos vėlimo darbai (vadovė O.Plotnikova), pabradiškės O.Lukjanovos tapybos darbai, „Visos pasaulio spalvos juodame tuše“ (N.Drobyševskis sumi-e technika atlikti darbai). Vaikų literatūros skyriuje ir kaimo filialuose lankytojams parodose buvo pristatyti dailės, floristikos, keramikos, gamtinių medžiagų darbai sukurti kūrybiniuose užsiėmimuose.

Lietuvos bibliotekininkų draugija 2019 metų balandžio 24 –30 dienomis skelbė 18-ąją **Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę** „Ateik, sužinok ir išmok“, bibliotekose lankytojams pristatytos diskusijos, atvirų durų dienos, ekskursijos, interneto transliacijas peržiuros.

Lietuvos narystė Europos Sąjungoje (15metų) 2019 metais paminėta pasirengiant Europos parlamento rinkimams. Pagal Europos komisijos Atstovybės Lietuvoje dalinai finansuotą projektą buvo surengtas renginys –informacinė kampanija tema „Europos sąjunga-drauge saugiau“-

Pabradės miesto bibliotekoje pristatyta paskaita „Atsakingi vartotojai - mados ir stiliaus lyderiai“, dalyvavo knygos „Žmonės kurie mus saugo“ herojė, socialinio verslo TexTale įkūrėja Viktorija Nausėdiene, Europos komisijos Atstovybės Lietuvoje atstovas, politikos analitikas Justas Klimavičius.

Vaikų pomėgių klubų veikla

Vaikų užimtumo veiklas bibliotekos organizuoja pomėgių klubuose. Paminėtini lėlių teatriukai- „Žeimenukas“, „Stalo teatras“(Pabradės m. fil.), „Saulės zuikutis“ (Reškutėnų fil.), Pirštinių lėlių teatras (Prienu fil.), „Boružėlė“ ir „Šešėlių teatras“ (Vaikų lit.skyrius).

Etniniai ir kraštotyros veiklos klubai - „Seklytėlė“ (Reškutėnų fil.), „Seklyčia“ (Stanislavavo fil.), „Šaudyklėlė“ (Vaikų lit.skyrius).

Kūrybiniai ir knygos mylėtojų klubai - „Smalsutis“ (Švenčionių m. fil.), „Oazė“, „Knygos bičiulių klubas“ (Svirkų fil.), „Seklyčia“ (Stanislavavo fil.), „Pelėdžiukai“ (Pašaminės fil.). Bibliotekininkai surengia kūrybinius užsiėmimus gaminant darbelius, piešiant, vaidinant pasakas su mėgstamais herojais.

Vaikų literatūros skyriuje informacinių technologijų mėgėjai gali lankytis IT klasėje „Failukas“, tobulinti 3D įgūdžius, programuoti, atspausdinti sukurtą daiktą 3D formatu.

Kaip ir kasmet bibliotekos viešose miesto renginių vietose pristatyto **kūrybines erdves**, Švenčionių miesto parke Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkės renginiui „Parko biblioteka“ sukūrė spalvingą kiemėlį mažiesiems „Boružiukų bibliotekėlė“. Šios spalvingos erdvės buvo pristatyta Pabradės miesto šventėje.

Kalėdinių eglučių įžiebimo šventėse Švenčionių, Švenčionių ir Pabradės miestuose Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkės kvietė aplankyti nuotaikingas „Nykštukų dirbtuvėles“ - skaitymų ir kūrybinių užsiėmimų erdvę vaikams (žaislų iš šieno gamyba, imbierinių sausainių degustavimas ir pan.).

11. Mokamos paslaugos

Paslaugu nomenklatura, pokyciai ir apimtis.

Siekiant didinti bibliotekų prieinamumą, ataskaitiniais metais naujų mokamų paslaugų vartotojams savivaldybės Viešoji biblioteka nenustatė.

Pagal Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2014m. spalio mėn. 23d. sprendimą Nr.T-161 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2012m. vasario 28d. sprendimo Nr. T-34 „Dėl rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“ pakeitimo“ mokamos paslaugos ataskaitiniais metais buvo teikiamos visose bibliotekose. Dažniausiai vartotojams teko naudotis mokama dokumentų kopijavimo ir elektroninio skaitytojo

pažymėjimo įsigijimo paslauga. Per metus gauta lėšų už mokamas paslaugas savivaldybės Viešojoje bibliotekoje - **404,84 eur.**

12. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Bibliotekos svetainė www.svencioniuvb.lt yra pagrindinė viešinimo priemonė bibliotekų paslaugoms. Per metus svetainėje apsilankymų skaičius – **18287** kartai. Čia pateikiama naujausia informacija apie renginius, bibliotekose organizuojamas akcijas, iniciatyvas, atskirų veiklos sričių informacija, naudojama paskyra facebook.

Straipsniai spaudoje, internetiniuose šaltiniuose buvo per metus – 284.

Publikuojami korespondentų ir darbuotojų straipsniai rajono laikraštyje „Žeimenos krantai“ (lietuvių ir rusų kalba), per metus pateikta 136 straipsniai (2018m.-183), iš jų – savivaldybės Viešosios bibliotekos darbuotojų – 26, miestų filialų darbuotojų – 78, kaimo fil. darbuotojų – 32.

Publikacijų temos labai įvairios: „Amatų diena Milkuškų kaimo bibliotekoje“, „Knygos padeda neskubėti“, (Č.Aleksejevec), „Kampanija ES drauge saugiau“, „Vasaros atostogos Pažinimo stovykloje“, „Nemokami skaitmeninio raštingumo kursai rajono gyventojams“ (V.Bruvinskienė), „Edukacinė pamoka „Medžio paslaptys“ (Ž.Čaikinienė), „Meniška J.Naujalis siela ir Maironio lyrika“ (A.Čečiurkienė), „Edukacinis užsiėmimas „Margą juostą supinsiu...“; „Eteriniai aliejai - dovana iš gamtos“, „Dailės darbų paroda „Vizuali spalvų kalba“, „Kūrybinė pamoka bibliotekoje „Vaikai kuria“ (G.Dargytė), „Literatūrinė-edukacinė popietė gamtoje“ (D.Lapėnaitė), „Apie knygas tarp knygų“, „Popietė vaikams „Gimtinė prasideda nuo savo namų slenksčio“ (D.Rimošaitytė), „Dovana bibliotekos skaitytojams“, „Sveikatingumo paskaita- žingsnis link sveikos gyvensenos“ (L.Untanienė); „Vasaros skaitymų pradžia Svirgų kaimo bibliotekoje“ (V.Veličko) ir kt.

Projekto „Pažinimo stovykl@2019“ (dalinai finansavo Lietuvos kultūros taryba) veiklą sklaida buvo viešinama projekto partnerių Ukmergės rajono savivaldybės Vlado Šlaito ir Šalčininkų rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų interneto tinklapiuose: www.ukmergesvb.lt, www.salcininkuvb.lt, ir paskyroje facebook, Vilniaus apskr. A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos tinklapyje www.amb.lt. Profesinėje spaudoje žurnale „Tarp knygų“ (2019m. nr.9) publikuotas straipsnis apie projekto Dienos stovyklą vasarą „Pažinimo stovykla“ (V.Bruvinskienė).

Vykstant miesto renginiams ir šventėms bibliotekininkai viešose erdvėse sukuria įdomias užimtumo veiklas, tokia veikla prisideda prie bibliotekų teigiamo įvaizdžio bendruomenėse formavimo ir sklaidos: vasaros metu skveras““Pelėdos dvaras“ (Švenčionėlių m. fil.), tradicinis renginys „Parko biblioteka“ ir „Vasaros fontano lyrika“ (Viešoji biblioteka, Švencionys), spalvinga žaisloteka – skaitykla „Boružiukų bibliotekėlė“, Kalėdinių eglių išiešimo šventėse - ““Nykštukų

dirbtuvėles“ (Pabradė ir Švenčionys). Savivaldybės Viešosios bibliotekos 2018m. veiklos ataskaitą direktorė Leonarda Vilčiauskienė pristatė Švenčionių rajono savivaldybės tarybai.

(Lentelė 11) **Straipsniai**

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
		Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose	Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internet. šaltiniuose
SVB	284	270	-	136	134	14	-	14	-
VB	80	74	1	26	47	6	-	6	-
MF	107	102	-	32	70	5	-	5	-
KF	97	94	-	32	62	3	-	3	-

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas

Diegimo eiga SVB ir problemos

Ataskaitiniais metais LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemę naudojo visos rajono bibliotekos, elektroninio skaitytojo pažymėjimo įsigijimas yra mokama bibliotekos paslauga vartotojams.

Bendras bibliografinių įrašų skaičius LIBIS elektroniniame kataloge nuo 2004 m. - 126812 įrašai.

2. Informacinis fondas: dydis, komplektavimo tematika ir problemos

SVB – 6287 fiz.vnt. (gauta per metus bibliotekose 89 fiz. vnt.)

VB - 2252 fiz. vnt. (49 fiz.vnt.)

MF – 1729 fiz.vnt. (5 fiz.vnt.))

KF – 2306 fiz.vnt. (35 fiz.vnt.)

Vidutinis informacinio fondo dydis: MF – 864 fiz.vnt., KF – 135 fiz.vnt.

Informacinis fondas bibliotekose sudaro 14% bendro šakinės literatūros fondo.

3. Katalogų ir kartotekų sistema

Švenčionių rajono savivaldybės Viešojoje bibliotekoje (LIBIS sistema) pradėta kurti 2004m.

Ataskaitiniais metais į elektroninį katalogą automatizuotai įtraukta parengtu įrašų skaičius – 3920, (2018m. - 4127).

Bendras įrašų skaičius elektroniniame ir korteliniame kataloge nuo 2004m. yra 145490 įrašai.

Bibliotekose yra naudojamas kortelinis abėcėlinis katalogas, kraštotyros kartotekos.

Rajono spauda aprašoma ir įrašai eksportuojami į Nacionalinį bibliografijos duomenų banką (NBDB). 2019 metais iš viso sukurta ir išsiųsta 3920 analiziniu įrašų, nuo duomenų bazės pradžios 2004m. į NBDB yra sukaupta 21976 įrašų.

2019m. savivaldybės Viešojoje bibliotekoje parengta kraštotyros analizinių aprašų – 178.

4. Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Gauta užklausų:

SVB – 3088 (2018m. – 3470);

VB – 971 (2018m. - 1136);

MF – 1477 (2018m. -1652);

KF – 640 (2018m. - 682).

5. Užklausų gautų elektroniniais kanalais skaičius:

SVB – 13 (2018 m.- 5);

VB – 5 (2018 m.- 5);

MF – negauta (2018m. -negauta);

KF – 8 (2018-negauta).

Atsakytų užklausų:

SVB – 3084 (2018 m. - 3468); iš jų 13 - el. priemonėmis

VB – 971 (2018 m. - 1136); iš jų 5 - el. priemonėmis

MF – 1477 (2018 m. - 1652); iš jų 0 - el. priemonėmis

KF – 636 (2018 m. - 680); iš jų 8- el. priemonėmis

Bibliotekose vartotojų užklausoms atsakyti panaudoti pagrindiniai informacinių fondų, Duomenų bazių, LIBIS elektroninio katalogo, Nacionalinės bibliografijos duomenų banko ištekliai.

6. Internetas

Viešą interneto prieigą turi visos rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklo bibliotekos (veikiančių interneto prieigos taškų mieste ir kaime skaičius – 21, Viešoji biblioteka, Vaikų lit. skyrius, 2 filialai miestuose ir 17 fil. kaimo vietovėse).

Gyventojai naudojami internetu nemokamai, yra galimybė dalyvauti kompiuterinio raštingumo individualiuose ir grupių mokymuose, ugdyti skaitmeninius įgūdžius, naudotis el.paštu, socialiniais tinklais.

Ataskaitiniais metais pagal šalies bibliotekose vykdomus investicinius projektus „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas, pradžia 2018m.) ir „Prisijungusi Lietuva-efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ (pradžia 2018.) sudarytos sąlygos pagerinti interneto ryšio kokybę, surengti mokymus gyventojų skaitmeninio raštingumo įgūdžiams įsisavinti.

Pagal VRSS (vartotojų registracijos statistikos sistema) duomenis per metus viešose interneto prieigose bibliotekose naudojami **2595** vartotojai, apsilankymų naudotis interneto prieiga - **17128** lankytojai (sudaro 16 proc. nuo bendro lankytoju rodiklio bibliotekose).

Interneto prieiga naudojama informacinių renginių metu, vyksta tiesioginės interneto transliacijos įvairiomis temomis iš Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos mini studijos. Bibliotekų specialistams pristatyti internetiniai seminarai „Saugesnio interneto savaitė jūsų bibliotekoje“ ir „Skaitmeninė savaitė“, pristatyta metodika organizuojant saugesnio interneto savaitę tema „Kurkime geresnį internetą kartu“, pateikta vaizdinė medžiaga, filmukai, testai lankytojams. Spalio mėnesį vyko „Senjorų dienos internete“, bibliotekose senjorai turėjo galimybę žiūrėti interneto transliacijas sveikatos, laisvalaikio, el.paslaugų, virtualaus bendravimo ir kt. termomis, dalintis nuomonėmis ir pan. Interneto transliacijų metu suteikta žinių ir informacijos bibliotekų specialistams ir lankytojams, temos įvairios: „Naujosios technologijos mokinių ugdymui“, „Technologijų vedliai“, „Bankas be kodų kortelių: praktiniai patarimai“, „Žemės ūkio naudmenų deklaravimas“, „Elektroninė mokslo informacija pažangai“, „Paramos teikimas verslo pradžiai“, „Viskas apie tyms“ ir kt.

7. Elektroninės paslaugos

Seansų skaičius – 19738 ,

Seansų trukmė – 20650 val. 00 min.,

Nepavykusių seansų skaičius(neigiamų atsakymų/procentas – nebuvo,

Atsisiųstųjų dokumentų (turinių) skaičius (per seansą) – 0,

Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 23768,

Virtualių apsilankymų skaičius – 18287,

Paieškų skaičius – 29950,

Interneto seansų skaičius – 19738.

8. Kraštyros veikla

Kraštyros veikla bibliotekose ataskaitiniais metais vyko puoselėjant krašto papročius, tradicijas, organizuoti kraštyros renginiai, buriasi Švencioniu krašto skaitytojų-literatų klubas “Versme”.

Fondai per metus papildyta 140 fiz.vnt. naujų kraštyros leidinių, tai sudaro 2 % nuo naujai gautų knygų skaičiaus. Savivaldybes Viešosios bibliotekos kraštyros fonde 635 egz. spaudinių , gali naudotis pagal poreikį ir kitos rajono bibliotekos.

Įsigyta leidiniai: “Apkabinkime rankom pasaulį. Pasaulio lietuvių almanachas-albumas”, “Atokios stotys. Eilėraščiai”, Barzdėnas J. , Nalivaika R. “100 Švencionijos gamtos perlų”, Daraškevičius V. “Saulės ratu”, “Kalėdinė giesmė. Rinktinė”, Karmonas A.

“Matematikos aruodu turtintojai”, Kerulienė I. “Kur mūsų šaknys slypi. Eilėraščiai”, Kurila G. “Netirpstantis”, Š.Laužadis “Padavimai apie Lietuvos vietovardžius”, Masaitis A. “Atkurtos lietuvių švietimo draugijos „Rytas“ veikla 2004 – 2018 metais”, “Mūsų istorija gyvai”, Petkūnas V. “Audringieji metai”, “Rytų aukštaičių patarmė: kaita ir pokyčiai”, “Švenčionys laiko tekmeje”, “Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijai -100”, Žilėnas A. “Parubežys ir parubežiniai”.

Savivaldybės Viešoji biblioteka surengė renginius-knygų pristatymus : kraštiečio Šarūno Laužadžio knygos „Padavimai apie Lietuvos vietovardžius“ sutiktuvės ir Antano Žilėno knygos „ Parubežys ir parubežiniai“ pristatymas. Veikė krašto žmonių kūrybiniu darbu parodos: Rimo Lauciaus medžio dirbinių paroda, Nikolajaus Drobyševskio tapybos darbų paroda „Visos pasaulio spalvos juodame tuše...“, pabradiškės Onos Lukjanovos tapybos darbų paroda, Pašaminės kaimo bendruomenės dailės būrelio dalyvių darbų paroda, Švenčionių kultūros centro vaikų kūrybinių dirbtuvių darbų paroda “Dovana Mokytojui”.

Filialuose pristatyta kraštotyros spaudinių paroda, tema “Laike neišdylantys vardai” iš savivaldybės Viesosios bibliotekos fondu.

Spaudiniu parodose pristatomos temos: “Mano žemė gerumo pilna“ (kraštiečiui, geografui, profesoriui Č. Kudabai – 85m.), “Gyvenimo pilnatvę lėmusi saviraiška“ (kraštiečiui, rašytojui V. Ažušiliui – 90m.), “Švenčionių krašto knygnešiai ir daraktoriai“ (Knygnešio dienai), “Kraštiečio Šarūno Laužadžio kūrybos kraitėje“.

Vartotojai per metus pateikė 178 uzklaudas kraštotyros temomis, straipsniai apie kraštą iš rajono spaudos itraukta i Nacionalines bibliografijos duomenų banką (NBDB) – 797 įrašai.

(Lentelė 12) **Kraštotyros veikla**

	Kraštotyros fondas (fiz.vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2019m.	Iš viso	Parengta 2019m.
SVB	3373	9738	797	297	14
VB	914	9738	797	61	1
MF	814	-	-	41	2
KF	1645	-	-	195	11

V. METODINE VEIKLA

2019 metais metodinė veikla bibliotekoje buvo susijusi su bibliotekų paslaugų vartotojams prieinamumo ir kokybės gerinimu, visuomenės skaitymo skatinimu, informacijos apie bibliotekų veiklas sklaidai, darbuotojų savišvietai ir kvalifikacijos kėlimui.

Bibliotekų tinkle ataskaitiniais metais veikė savivaldybės Viešoji biblioteka ir filialai: 2 miestuose (Pabradė ir Švenčionėliai) ir 17 kaimo filialų.

Teikiant metodinę pagalbą bibliotekų specialistams organizuota gamybiniai pasitarimai, mokymai, suteikta konsultacijų, organizuoti praktiniai užsiėmimai. Teikiant praktinę pagalbą į bibliotekas-filialus savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai surengė 26 metodines išvykas, dalyvavo Viešosios bibliotekos administracijos darbuotojai, metodininkė, Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus specialistai (bibliotekų fondų inventorizacija), Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinio-informacinio, Vaikų literatūros skyriaus specialistai. 1-a išvyka į kitas bibliotekas - Vilniaus apskr. A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos paslaugų pristatymas.

2019 metais vyko organizaciniams rajono bibliotekų tinklo klausimams spręsti 3 gamybiniai pasitarimai, parengta pranešimai, temos: „Skaitymo skatinimo akcijos „Vasara su knyga“ skaitymo varžytuvių ”Skaitymo iššūkis – 2019“ organizaciniai klausimai rezultatų apibendrinimas“, projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklų pristatymas“, „Išteklių sisteminimas ir jų taikymas UDK reikšmė, pasikeitimai: nauja redakcija“, „Vartotojų užimtumas bibliotekose: poreikis ir galimybės“ ir kt.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistams surengta 10 pasitarimų aptarti organizaciniams bibliotekų veiklos klausimams.

2019 m. kėlė kvalifikaciją 26 specialistas, bendras mokymų valandų skaičius - 148 valandos.

Bibliotekininkai ataskaitiniais metais kėlė kvalifikaciją dalyvaudami seminaruose, nuotoliniuose mokymuose, savišvietos būdu.

Vilniaus apskr. A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos mokymai:

„Migrantų integracija Lietuvoje: bibliotekų vaidmuo“ (pagal Erasmus+“ Migrate to Library” projektą, G.Dargytė, V.Bruvinskienė);

“Bibliotekininkystės pagrindai: pradedantiesiems” (A.Vežan);

“Įmonių socialinė atsakomybė ir jos komunikacija” (V.Bruvinskienė);

“Lietuvos bibliotekų Informacinių išteklių fondo valdymo koncepcija. Kas toliau? (O.Laurukėnaitė, V.Sukovienė);

“Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos Skaitmeninio gairių pristatymas” (L.Untanienė);

„Kraštotyros informacijos sklaida“(L. Untanienė);

„Edukacinė veikla bibliotekoje: galimybės ir iššūkiai” (Ž.Strakšienė, D.Rimošaitytė);
„Universalioji dešimtainė klasifikacija (UDK): naujovės ir jų praktinis taikymas“ (V.Sukovienė);
“Bibliotekų paslaugos socialinės atskirties grupėms” (G.Dargytė, V.Bruvinskienė, L.Untanienė).

Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos mokymai:

“Nuotolinių paslaugų ir užsienio prenumeruojamų duomenų bazių administravimas” (L. Untanienė, J.Andraikėnienė);
„Ankstyvasis skaitymas: teorija ir praktika“ (Vilniaus ir Alytaus regionų bibliotekininkams, Ž.Čaikinienė, Ž.Strakšienė, D.Rimošaitytė, A.Vežan);
„Praktiniai mokymai IT specialistams“ (A.Poklikajev).

Europos komisijos Lietuvoje Atstovybės seminarai:

Parengiamasis seminaras “Informacinė kampanija „ES: drauge saugiau“ (V.Bruvinskienė);
Koordinacinis seminaras ES informacijos tinklo Lietuvoje atstovams (V.Bruvinskienė);
Koordinacinis seminaras renginių „ES: drauge saugiau“ aptarimas ir diskusija (V.Bruvinskienė).

Projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymai:

Mokymai skaitmeniniams lyderiams I-as etapas (Viešosios bibliotekos ir filialų specialistai);
Mokymai skaitmeniniams lyderiams II-as etapas (Viešosios bibliotekos ir filialų specialistai);
Projekto lektorių mokymai (G.Dargytė, V.Bruvinskienė, J.Andraikėnienė, Ž.Čaikinienė).

Kitų institucijų seminarai:

„Kraštotyra – kertinis krašto istorijos pažinimo akmuo“ (Visagino viešoji biblioteka, L.Untanienė, J.Andraikėnienė);
„Suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi planavimo mokymai savivaldybėse“ (Švenčionių r. švietimo pagalbos tarnyba, G.Dargytė);
“Panevėžio, Utenos ir Vilniaus apskričių Tolygios kultūrinės raidos prioritetų pristatymas” (Lietuvos Kultūros taryba, Anykščiai, V.Bruvinskienė).

2019m. dalyvauta skelbiamose Lietuvos Nacionalinės M.Mažvydo, Vilniaus apskr. A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos ir kitų institucijų **apklausose ir tyrimuose**: temos „Vilniaus regiono bibliotekų modelis”, “Regionų kultūros organizacijų apklausa”, „Lietuvos viešųjų bibliotekų darbuotojai“, „SVB darbuotojai (amžius ir specialistų poreikio tyrimas), „Kultūros srityje veikiančių organizacijų apklausa“, „Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų funkcijų transformacija“.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai vykdo veiklas **Vilniaus regiono bibliotekų taryboje** (atstovauja V.Bruvinskienė) ir **Vilnijos krašto bibliotekų asociacijoje** atstovauja L.Vilčiauskienė). Per metus vyko 4 posėdžiai – 2 Vilniaus apskr. A.Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje ir 2 - Lentvario m. bibliotekoje-filiale (Trakų raj. savivaldybės viešoji

biblioteka), aptarti Regiono bibliotekų modelio aspektai, spaudinių fondų formavimo prioritetai, pristatyta Informacinių išteklių koordinavimo tarybos nuostatai.

Vilniaus regiono bibliotekų taryba skelbė tradicinį bibliotekininkų profesionalumo "Riešutas" konkursą. Už kūrybinės idėjos „Biblioteka – kūrybiškos bendruomenės centras“ įgyvendinimą ir naujovių patobulinusių darbą nominacijai "Riešutas" pristatyta Pabradės miesto bibliotekos vedėjos G.Dargytės veikla, įvertinta II-ąją vietą Vilniaus regiono bibliotekų tarpe. Skatinant skaitymą ir dalyvaujant Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos iniciatyvoje „Skaitymo iššūkis“, vasaros metu rajono bibliotekose atlikti skaitymo užduotis įtraukta 438 vartotojai, Vilniaus ir Alytaus regionų regiono bibliotekų tarpe pagal šios akcijos pasiekimus laimėta II-oji vieta, įteiktas padėkos raštas ir paskatinimo prizas.

Bibliotekų paslaugų ir veiklos **viešinimas** 2019 metais vykdomas panaudojant svetainę www.svencioniuvb.lt, ir paskyrą facebook, rajono laikraštyje „Žeimenos krantai“.

Bibliotekos svetainėje apsilankymų skaičius per metus – **18287** kartus. Čia pateikiama renginių kalendorius, vykusių veiklų aprašymai, bibliotekų akcijos, iniciatyvos, naudojama paskyra facebook.

Straipsniai spaudoje, internetiniuose šaltiniuose buvo per metus – 284.

Publikuojami korespondentų ir darbuotojų straipsniai rajono laikraštyje „Žeimenos krantai“ (lietuvių ir rusų kalba), per metus darbuotojų pateikta 136 straipsniai, iš jų – savivaldybės Viešosios bibliotekos darbuotojų – 26, miestų filialų darbuotojų – 32, kaimo fil. darbuotojų – 32.

Publikacijų temos labai įvairios: „Amatų diena Milkuškų kaimo bibliotekoje“, „Knygos padeda neskubėti“, (Č.Aleksejevec); „Kampanija ES drauge saugiau“, „Vasaros atostogos Pažinimo stovykloje“, „Nemokami skaitmeninio raštingumo kursai rajono gyventojams“ (V.Bruvinskienė); „Edukacinė pamoka „Medžio paslaptys“ (Ž.Čaikinienė); „Meniška J.Naujalis siela ir Maironio lyrika“ (A.Čečiurkienė); „Edukacinis užsiėmimas „Margą juostą supinsiu...“; „Eteriniai aliejai- dovana iš gamtos“, „Dailės darbų paroda „Vizuali spalvų kalba“, „Kūrybinė pamoka bibliotekoje „Vaikai kuria“ (G.Dargytė); „Literatūrinė-edukacinė popietė gamtoje“ (D.Lapėnaitė); „Apie knygas tarp knygų“, „Popietė vaikams „Gimtinė prasideda nuo savo namų slenksčio“ (D.Rimošaitytė); „Dovana bibliotekos skaitytojams“, „Sveikatingumo paskaita- žingsnis link sveikos gyvensenos“ (L.Untanienė); „Vasaros skaitymų pradžia Svirkų kaimo bibliotekoje“ (V.Veličko) ir kt.

Projekto „Pažinimo stovykl@2019“ veiklų sklaida buvo viešinama projekto partnerių Ukmergės rajono savivaldybės Vlado Šlaito ir Šalčininkų rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų interneto tinklapiuose: www.ukmergesvb.lt, www.salcininkuvb.lt, ir paskyroje facebook, Vilniaus apskr..A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos tinklapyje www.amb.lt. Profesinėje spaudoje žurnale

„Tarp knygų“ (2019m. nr.9) publikuotas straipsnis apie projekto Dienos stovyklą vasarą „Pažinimo stovykla“ (V.Bruvinskienė).

VI. MOKSLINIO TYIMO DARBAS

Savivaldybės Viesoji biblioteka 2019m. teikė duomenis 4 bibliotekų srities moksliniams tyrimams.

Tyrimui apie kraštotyros veiklą (Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos ir partnerių iš Švedijos, Danijos, Estijos ir Slovėnijos Erasmus+ projekto „Cultural Heritage for the Future: Discover, Share and Learn“ (Nr. 2018-1-LT01-KA204-047028) tyrimas. Pateikėme duomenis kurie panaudoti šio tyrimo tikslui - išsiaiškinti ar kraštotyra yra aktuali šiandien ir kaip ji gali pasitarnauti buriant vietos bendruomenę, ar kraštotyros tema yra aktuali ir gali būti naudinga dirbant su suaugusiųjų auditorijomis.

Pateikta duomenys Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos iniciatyvai: Lietuvos apskričių viešosios bibliotekos atlieka tyrimą „Prenumeruojamų duomenų bazių panauda viešosiose bibliotekose“. Duomenų bazių naudojimo savivaldybės Viešojoje bibliotekoje rodikliai pateikta tikslui – kaip viešosiose bibliotekose naudojamos šios duomenų bazės, išsiaiškinti jų naudojimo ir nenaudojimo priežastis ir numatyti priemones, kurios padėtų viešosioms bibliotekoms ir jų vartotojams efektyviau pasinaudoti šiais informacijos šaltiniais.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Bibliotekininkystės skyrius vykdė tyrimą „Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų funkcijų transformacija“. Savivaldybių viešųjų bibliotekų direktoriai pateikė atsakymus i anketinės apklausos klausimus. Tyrimo tikslas: kintančių funkcijų turinio transformacijos, kokie pokyčiai įvyko vykdant informacijos, švietimo, kultūros, socialinės sanglaudos funkcijas. Tyrimo rezultatas atskleis kokie atsiras nauji pokyčiai ar daugės / mažės pokyčių, kuriuos anketinėje apklausoje pateiks respondentai.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės skyrius vykdė tyrimą „Lietuvos viešųjų bibliotekų darbuotojai“. Tyrimo metu (anketinė apklausa) surinkti duomenys sudarė prielaidas nustatyti bibliotekų personalo kaitos tendencijas ir numatyti plėtros kryptis, prognozuojamą darbuotojų poreikį iki 2025 metų. Apibendrinta tyrimo medžiaga skelbiama žurnale „Tarp knygų“ ir straipsnių rinkinyje „Šiandien aktualu“.

VII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius:

SVB - 41, **VB** – 20, **MF** - 8, **KF** - 13.

Iš jų profesionalių bibliotekininkų:

SVB - 35, **VB** – 15, **MF** -7, **KF** -13

profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nevisą darbo dieną:

SVB - 6, VB - 1, MF -2, KF -3.

2. Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas: SVB, VB, MF, KF (proc. ir skaičiais)

Aukštasis-SVB 14 (34%), VB-6 (38%), MF-6 (75%), KF-2 (12%).

Aukštesnysis - SVB -20 (49%), VB-9 (56%), MF-2 (25%), KF-9 (56%)

Kitas SVB -7 (15%), VB- 1(6%), MF- nėra, KF-6 (35%).

3.Darbuotojų kaitos problemos. Ataskaitiniais metais Labanoro, Sarių, Miežionėlių, Jakelių kaimo bibliotekos neveikė, kadangi šiuose filialuose yra sumažinti krūviai (0,5 etato) ir nebuvo darbuotojų.

4. Darbuotojų kėlusią kvalifikaciją už bibliotekos ribų skaičius per metus – 26 (2018m.-10).

5. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai:

Vartotojų ir lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui

Vartotojų tenka 1-am bibliotekininkui: SVB – 176; VB – 92; MF – 372; KF – 167.

Vartotojų tenka 1-am bibliotekininkui (aptarnaujantys vartotojus bibliotekininkai):

SVB – 218; VB – 172; MF – 372; KF – 167.

Lankytojų tenka 1-am bibliotekininkui: SVB – 3043; VB – 2407; MF – 5387; KF – 2516.

Lankytojų tenka 1-am bibliotekininkui (aptarnaujantys lankytojus bibliotekininkai):

SVB – 3804; VB – 4514; MF – 5387; KF – 2516.

Išduotis (fiz.vnt.) 1 darbuotojui: SVB – 4892 fiz.vnt., VB – 2498 fiz.vnt., MF – 10509 fiz.vnt., KF – 4629 fiz.vnt.

Išduotis (fiz.vnt.) 1 darbuotojui: (aptarnaujantys lankytojus bibliotekininkai):

SVB – 6115 fiz.vnt., VB – 5353 fiz.vnt., MF – 10509 fiz.vnt., KF – 4629 fiz.vnt.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė.

Avarinės patalpos. Ataskaitiniais metais avarinėse patalpose buvo Bačkininkų kaimo biblioteka-filialas.

Remontuotinos patalpos: Vaiku literatūros skyrius, Stanislavavo, Kaltanėnų, Pašaminės kaimo bibliotekos-filialai.

2019m. savivaldybės Viešosios bibliotekos materialinė bazė buvo pagerinta: pradėti Švenčionėlių miesto bibliotekos renovavimo darbai (laikinei biblioteka perkelta į miesto seniūnijos patalpas). Pabradės miesto biblioteka jau veikia atnaujintose patalpose po renovacijos darbų, pagerintos sąlygos darbuotojams, lankytojams, aprūpinta naujais baldais, čia buriasi kūrybingi miesto žmonės bendroms veikloms, vyksta įdomūs renginiai.

Per metus atlikta remontų: užbaigtas Strūnaičio kaimo bibliotekos-filialo patalpų remontas.

Pagal šalies bibliotekose įgyvendinamą investicinį (finansuoja Europos sąjungos struktūriniai fondai) projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ viešos interneto prieigos taškuose gauta 22 nauji kompiuteriai, 4 vaizdo projektoriai (naudojama Vaikų literatūros skyriuje, Švenčionėlių ir Pabradės miestų bibliotekose, savivaldybės Viešojoje bibliotekoje). Bendras kompiuterių skaičius bibliotekų tinkle –118, naudojama spausdinimo technika.

Informacinių technologijų veikloms vykdyti pagal šį projektą gauta IT inžinieriniai paketai (kūrybinis, eksperimentinis, robotikos). Per metus veikė LIBIS programinė įranga, vykdomi priežiūros ir atnaujinimo darbai pagal UAB „Asecco“ numatytus technologinius procesus. Pagal Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuojamą projektą „Pažinimo stovykl@2019“ Dienos stovyklos veikloms įsigyta stalo žaidimus, palapinę, garso kolonėlę ir lauko baldus renginių organizavimui. Patalpų apsaugai savivaldybės Viešojoje bibliotekoje įsigyta vaizdo kameros (4vnt.), valymo darbams- dulkių siurblys.

Rajono bibliotekos yra šildomos, turi telefono ryšį, kiekviena biblioteka mieste ir kaime turi viešą interneto prieigą, veikia Wi-Fi ryšys.

(Lentelė 13) **Patalpų būklė**

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	1	4	-
VB	nėra	1	-
MF	nėra	-	-
KF	1	3	-

1. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

Kompiuterių skaičius: SVB – 118, VB – 42, MF – 27, KF – 49.

Dauginimo priemonių skaičius: SVB-22, VB-2, MF-4, KF-16.

2. Bendras bibliotekų patalpų plotas kv.m. – 2279 kv.m.

Iš jų: **naudingas plotas** bibliotekos funkcijoms atlikti – **1837 kv.m.**

3.Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų metrų skaičius - 4274 m.

Atviro fondo lentynų metrų skaičius - 4139 m.

Lentelė 14) Kompiuterinės ir dauginimo priemonės

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
SVB	118	73	45	22
VB	42	21	21	2
MF	27	19	8	4
KF	49	33	16	16

IX. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui 329331,00 Eur
- Dokumentams įsigyti 27025,00 Eur
- Knygoms 20232,00 Eur
- Periodikai 6793,00 Eur
- Kitiems dokumentams - nebuvo,
- Statyboms pastatams – nebuvo,
- Automatizacijai 1806,00 Eur,
- Kitos išlaidos 45316,00 Eur

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 376115,00 Eur
 - Iš LR kultūros ministerijos – 20232,00 Eur
 - Iš savivaldybės: iš viso – 355883,00 Eur, knygoms -nebuvo, periodikai–6793,00 Eur,
- Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 405,00 Eur,
- Fizinių ir juridinių asmenų parama – 326,00 Eur,
- Programų, projektų lėšos – 26632,00 Eur.

X. IŠVADOS

1. Pasiiekimai

2019m. savivaldybės Viešosios bibliotekos materialinė bazė buvo pagerinta: pradėti Švenčionėlių miesto bibliotekos renovavimo darbai (laikina biblioteka perkelta į miesto seniūnijos patalpas). Pabradės miesto biblioteka jau veikia atnaujintose patalpose po renovacijos darbų, pagerintos sąlygos darbuotojams, lankytojams, aprūpinta naujais baldais, čia buriasi kūrybingi

miesto žmonės bendroms veikloms, vyksta įdomūs renginiai. Atliktas remontas Strunaicio kaimo bibliotekos-filialo patalpose.

Įgyvendintas Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuotas projektas „Pažinimo stovykl@-2019“ vaikų užimtumo vasarą Dienos stovykla veikė Vaikų literatūros skyriuje. Veikloms įsigyta stalo žaidimus, palapinė, garso kolonėlė ir lauko baldai renginių organizavimui. Projekto partneriai Vilniaus regiono Salčininkų ir Ukmergės savivaldybių viešosios bibliotekos.

Įsitraukta į vaikų užimtumo iniciatyvą „Atverk duris vasarai“ (interaktyvus žemėlapis apie rajonuose vykstančias vaikų užimtumo priemones), už gerus rezultatus Pabradės ir Vaikų literatūros skyriaus darbuotojai paskatinti kelione į Varšuvos miestą. Europos sąjungos Atstovybė Lietuvoje dalinai finansavo „Informacinė kampanija: ES drauge saugiau“- renginį „Atsakingi vartotojai: mados ir stiliaus lyderiai“ (Pabradės miesto biblioteka), renginys skirtas pažymint Lietuvos narystės Europos sąjungoje 15m. sukaktį.

Buvo vykdomi 2 svarbūs šalies bibliotekų projektai „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas) ir „Prisijungusi Lietuva-efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ (bendruomenių skaitmeninio raštingumo didinimas). Mokymuose dalyvavo ir skaitmeninio raštingumo įgūdžius įgijo 681 rajono gyventojas.

Paminėti Lietuvos Vietovardžių metai, Švenčionėlių miesto bibliotekoje organizuotas rajono moksleivių rašinių konkursas „Tarp Žeimenos vingių“, dalyviai Pabradės „Žeimenos“ ir Švenčionėlių Mindaugo gimnazijų gimnazistai, Švenčionėlių progimnazijos 5-7 klasių moksleiviai. Kraštietis rašytojas Š.Laužadis pristatė šio krašto vietovardžių kilmę ir istorijas Vaikų literatūros skyriaus Dienos stovyklos lankytojams išvykoje po krašto lankytinas vietas. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje pristatyta naujausia autoriaus knyga Š.Laužadis „Padavimai apie Lietuvos vietovardžius“.

Kasmet tęsiama tradicija - organizuojamas tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“ suburiant poezijos kūrėjus ir gerbėjus (programa pristatyta Švenčionėlių mieste, Reškutėnų kaime), šventė pristatoma miesto parko erdvėse Švenčionyse renginyje „Parko biblioteka“.

Vilniaus regiono bibliotekų taryba skelbė tradicinį bibliotekininkų profesionalumo „Riešutas“ konkursą. Už kūrybinės idėjos „Biblioteka – kūrybiškos bendruomenės centras“ įgyvendinimą ir naujovių patobulinusių darbą nominacijai „Riešutas“ pristatyta Pabradės miesto bibliotekos veikla (vedėja G.Dargytė), įvertinimas II-oji vieta Vilniaus regiono bibliotekų tarpe. Skatinant skaitymą ir dalyvaujant Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos iniciatyvoje „Skaitymo iššūkis“, vasaros metu rajono bibliotekose atlikti skaitymo užduotis įtraukta

438 vartotojai, Vilniaus ir Alytaus regionų regiono bibliotekų tarpe pagal šios akcijos pasiekimus savivaldybės Viešoji biblioteka laimėjo II-ą vietą, įteiktas padėkos raštas ir paskatinimo prizas.

Pagal šalies bibliotekose įgyvendinamą investicinį (finansuoja Europos sąjungos struktūriniai fondai) projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ viešos interneto prieigos taškuose gauta 22 nauji kompiuteriai, 4 vaizdo projektoriai (naudojama Vaikų literatūros skyriuje, Švenčionių ir Pabradės miestų bibliotekose, savivaldybės Viešojoje bibliotekoje).

Knygų fondų atnaujinimui ir vartotojų skaitymo poreikiams tenkinti įsigyta naujų knygų, elektroninių dokumentų (Kultūros ministerijos lėšos – 20235 Eur), periodinių leidinių (savivaldybės biudžeto lėšos – 6793 Eur).

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vartotoju lankomose vietose patalpose veikia vaizdo kameros siekiant apsaugoti bibliotekos turtą ir įrangą.

2. Trūkumai

Šiandien bibliotekos miesteliuose, kaimuose suburia bendruomenės bendroms veikloms, populiariausiomis tampa kūrybinės, edukacinės veiklos. Kūrybingi žmonės dalinasi asmenine patirtimi ir pasiekimais puoselėjančius senuosius amatus (medžio drožyba, zvakių liejimas, vilnos vėlimas, šiaudiniai sodai ir kt.). Reikalingos priemonės, medžiagos kad sukurti gerus meninius darbus. Trūksta lėšų tokioms priemonėms įsigyti, ieškoma rėmėjų.

3.Problemos

Siekiant sudaryti palankias sąlygas bibliotekų prieinamumui, atsižvelgiant į vartotojų turinčių judėjimo negalią poreikį lankytis bibliotekose susiduriame su infrastruktūros trūkumais, t. y. bibliotekų patalpos randasi antrame aukšte, nėra įrangti keltuvai. Tik renovuotos bibliotekos turi keltuvus arba specialius takus lankytojams su judėjimo negalia.

Direktorė

Leonarda Vilčiauskienė

Ataskaitą parengė:
Violeta Bruvinskienė,
Švenčionių rajono savivaldybės
Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja,
(8 387) 52 117, el.p.metodinis@svencioniuvb.lt

